

Handläggare:
Teresia Erixon

Datum:
2014-05-12

Diarienummer:
PLA 2012-020173

Miljöbedömning; Steg 1 - Behovsbedömning

Detaljplan för kv Örtedalen, del av

BEHOVSBEDÖMNING FÖR MILJÖBEDÖMNING

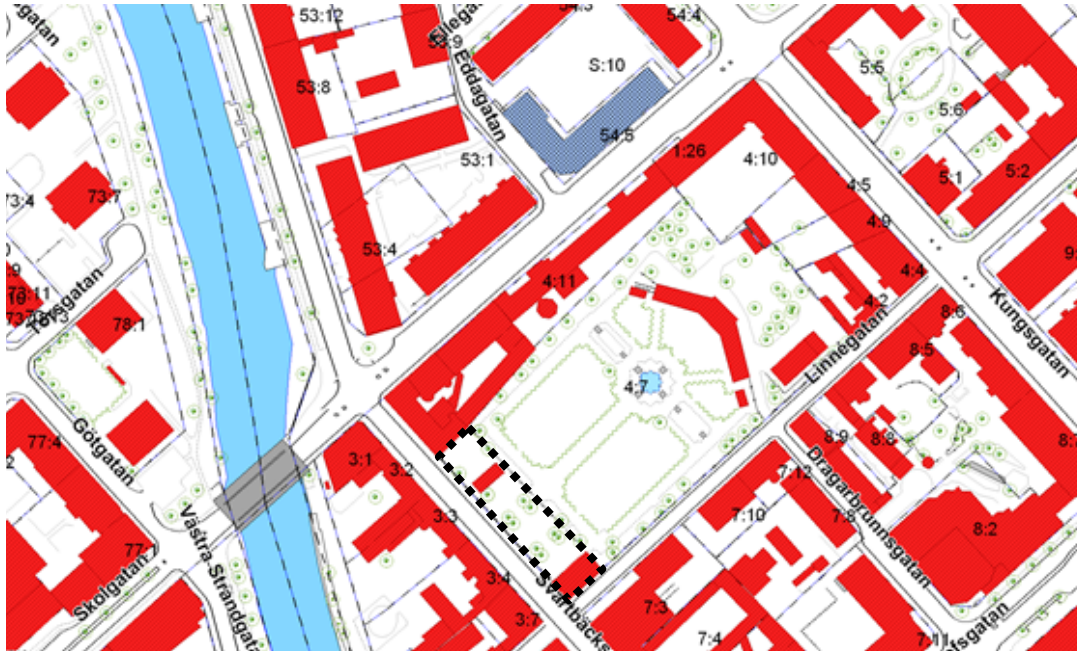
Enligt PBL 5:18 ska bestämmelserna i MB 6:11- 6:18 och 6:22 tillämpas om ett genomförande av en detaljplan kan antas medföra risk för betydande miljöpåverkan (EU-direktiv 2001/42 EG). Vid betydande miljöpåverkan ska en miljöbedömning av planen göras under vars process en miljökonsekvensbeskrivning tas fram.

För att kommunen ska kunna ta ställning till om en detaljplan medför risk för betydande miljöpåverkan eller inte görs en behovsbedömning utifrån förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar, bilaga 2 och 4. Kommunens checklista för behovsbedömningar utgår från bilagorna och har utgjort underlag för nedanstående bedömning.

PLANEN

Planens syfte är att möjliggöra en ny servicebyggnad i Linnéträdgården och göra trädgården tillgänglighetsanpassad. Målet är att kunna erbjuda besökarna en entrébyggnad med butik och biljettförsäljning, kafé med sittplatser utomhus samt tillgång till toaletter. I de skisser som lämnats in som underlag, presenteras en byggnad med en bruttoarea på 190 m², uppdelad i en kafé/toalettbyggnad på 60 m² och en butiksbyggnad på 130 m². De båda delarna har ett gemensamt tak som binder ihop byggnaderna och som tillsammans innebär en byggnadsarea på 250 m².

Linnéträdgården ligger i norra delen av Uppsalas stadskärna, i korsningen mellan Svartbäcksgatan och Linnégatan, drygt 400 m från Stora Torget. Planområdet utgör den f d mangården och fägården mellan Svartbäcksgatan och Linnéträdgården. Planområdet är ca 1 300 m² och omfattar även Carl von Linnés bostadshus i korsningen Svartbäcksgatan/Linnégatan. Ytan på planområdet är detsamma som i gällande plan.

Situationsplan med planområdet markerat med svart streckad linje.

PLATSEN

Nuvarande markanvändning och planläge

Nu liksom på Linnés tid möter Linnéträdgården staden med ett två meter högt plank, med en grind av smide, mot Svartbäcksgatan. Omedelbart innanför grinden ligger förgården, med Linnés bostadshus till höger. Bostadshuset inrymmer idag Linnémuseet. Rakt fram markerar ett trästaket med ytterligare en grind gränsen till själva den botaniska trädgården.

På den före detta fägården står Linnéjubileets tillfälliga informationspaviljong, utformad av arkitektkontoret Hidemark & Stintzing. Den ligger mittemot Linnés bostadshus. Bakom paviljongen finns sommartid en uteservering som drivs av ett av kaféerna vid Svartbäcksgatan, med entré via en öppning i planket mot gatan.

Översiktsplanen (ÖP) med mera

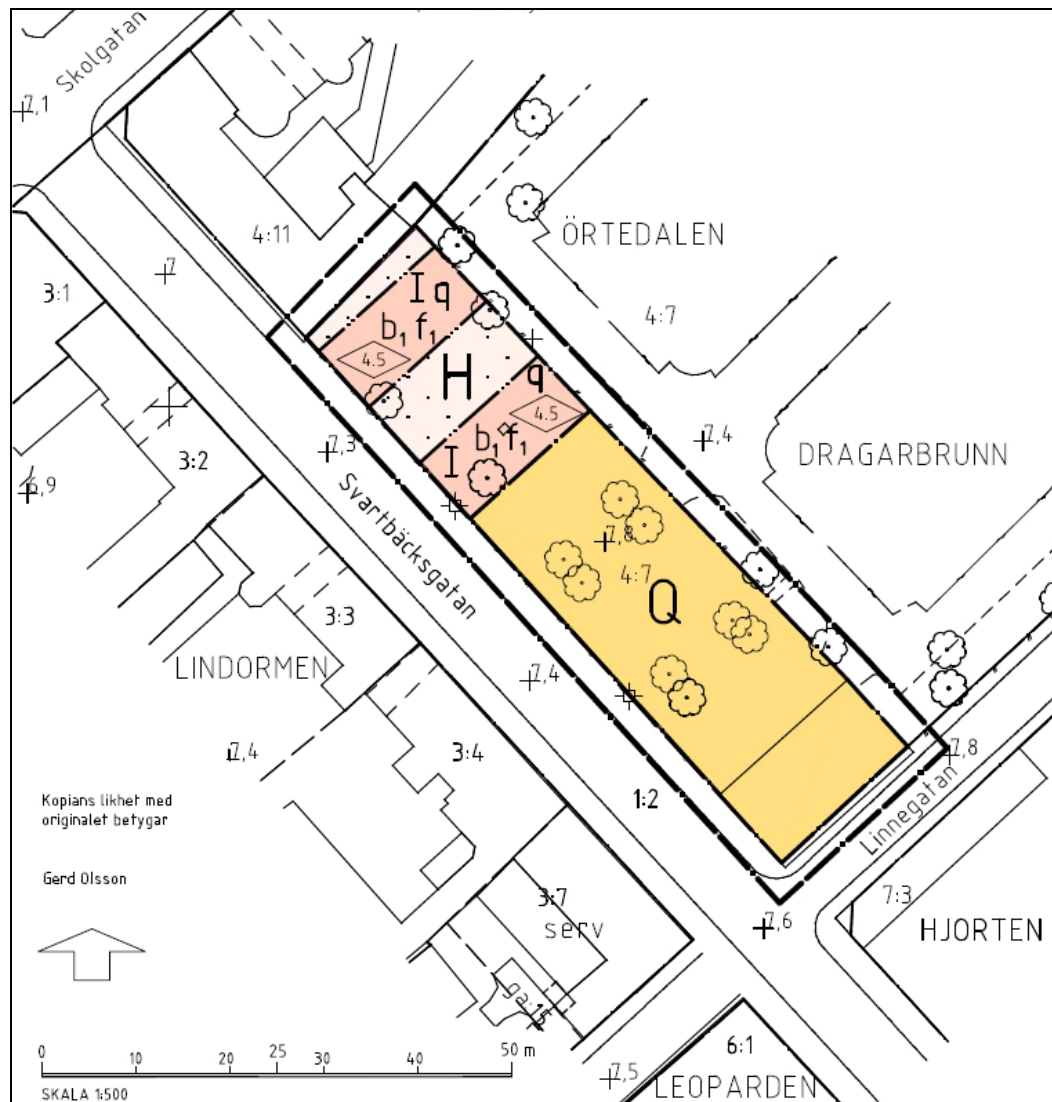
Ur riktlinjerna för planläggning i stadskärnan: Kulturhistoriska värden ska alltid beaktas och lyftas fram så att stadens identitet förstärks och utvecklas. Att bygga nytt i befintlig miljö, särskilt kulturhistorisk eller arkitektoniskt värdefull miljö, ställer höga krav på ett kvalitativt förhållningssätt när det gäller utformning och estetik. Det historiska ceremoniella stråket från Slottet via Domkyrkan till S:t Eriks torg, har i nutid kopplats vidare till Linnéträdgården och börjat utvecklas till ett aktivitetsstråk för turister och besökare.

Linnéträdgården ligger i stadskärnan, som pekats ut som särskilt värdefull bebyggelsemiljö enligt ett KF-beslut 1988, och omfattas därför av plan och bygglagens krav på varsamhet och hänsyn till kulturvärden.

Riksantikvarieämbetet har pekats ut Uppsala stad som riksintresse för kulturmiljövården. Riksintresset motiveras av att Uppsala är starkt präglad av centralmakt, kyrka och lärdomsinstitutioner. Vetenskapshistoriskt intressanta trädgårdsanläggningar hör till riksintressets uttryck. Linnéträdgården är också ett statligt byggnadsminne.

Gällande detaljplan

Den före detta mangården och fägården omfattas av en detaljplan från 2003, som tillkom för att kunna uppföra ”kompletteringsbyggnader för turistservice” för Linnéträdgården. Platsen för mangården och Linnés bostadshus utgör enligt planen kulturresevat, där användningen ska vara anpassad till bebyggelsens kulturvärden. Där fägården legat är markanvändningen handel, och planen ger en byggrätt som är något större än den som nu föreslås. Planen tar sin utgångspunkt i att två ekonomibyggnader stått här på 1700-talet. Även utformningsbestämmelserna utgår från tanken att de nya husen ska gestaltas som om de var byggda i en annan tid.

Gällande detaljplan från 2003.

Yttrande från Riksantikvarieämbetet

I enlighet med nu gällande detaljplan, utarbetade Fastighetsverket i början av 2000-talet ett förslag till rekonstruktion av 1700-talets ekonomibyggnader.

Riksantikvarieämbetet avgav då ett yttrande som tydligt fastslog att detta inte var motiverat från kulturhistorisk synpunkt. Utformningen kunde inte anses vara en rekonstruktion av Linnés uthus eftersom man inte hade tillräcklig information om

dessa och dessutom tänkte sig en helt annan funktion. Husen skulle alltså inte tillföra Linnéträdgården ett pedagogiskt värde.

Stadsbild/ landskapsbild

Planen berör stadsbilden minimalt. Ett två meter högt plank, med en smidesgrind, skiljer planområdet från gatumiljön. Kronorna från Linnéträdgårdens höga träd reser sig över planket och tydliggör placeringen av Linnéträdgården från gatan. Den ena kortsidan av detaljplanen vetter mot Linnémuseet, Linnés bostadshus uppfört 1693, som är Q-märkt i gällande plan och ligger i gränsen mot Linnégatan. Den andra kortsidan av gällande detaljplan vetter mot ett q-märkt bostads- och handelshus i två våningar från 1800-talet, och som byggts om under 1900-talet.

Kulturarv

Linnéträdgården ligger i stadskärnan, som pekas ut som särskilt värdefull bebyggelsemiljö enligt ett KF-beslut 1988, och omfattas därför av plan och bygglagens krav på varsamhet och hänsyn till kulturvärden.

Riksantikvarieämbetet har pekat ut Uppsala stad som riksintresse för kulturmiljövården. Riksintresset motiveras av att Uppsala är en stad starkt präglad av centralmakt, kyrka och lärdomsinstitutioner. Vetenskapshistoriskt intressanta trädgårdsanläggningar hör till riksintressets uttryck. Linnéträdgården är också ett statligt byggnadsminne. Byggnadsminnets skyddsområde omfattar trädgården, byggnaderna och planket runt om.

Planområdet ligger inom fornlämningen Uppsala 88:1 som omfattar äldre kulturlager. Inom området kan det i marken förekomma konstruktioner och fynd som härrör från tiden innan Linnéträdgården anlades.

Naturmiljö, rekreation och friluftsliv

Planområdet är i stort sett plant. Ett antal lindar från 1700-talet finns inom planområdet. Planområdet ligger inom Fyrisåns strandskydd på 100 meter.

Miljöbelastning

Dagvattnet avleds till Fyrisån via dagvattennätet i Kungsängen.

Samhälls- och naturresurser

Planområdet ligger inom yttre vattenskyddsområde, inom särskilt värdefullt vattenområde och inom område med stor grundvattentillgång.

Hälsa och säkerhet

Svartbäcksgatan trafikeras av mindre än 2 000 fordon per dygn och dygnsekvivalent bullernivå beräknas till 56–60 dB(A). Cykeltrafik sker som blandtrafik tillsammans med bilar på Svartbäcksgatan och Linnégatan.

S:t Olofsgatan och Kungsgatan trafikeras av bussar med hållplatser som ligger mellan 200 meter respektive 300 meter från huvudentrén till Linnéträdgården.

Platsen ligger inom ett område som har stor sannolikhet att översvämmas av vatten från Fyrisån. Vid ett 100-årsflöde förväntas marken inom planområdet översvämmas och vattendjupet bli 0–0,5 meter enligt ”Översvämningskartering utmed Fyrisån”

framtagen av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Vid ett beräknat högsta flöde kan vattendjupet inom planområdet öka till 1,0–1,5 meter.

PÅVERKAN

Planen avser att reglera frågor avseende:

- Nybyggnad av servicebyggnad till Linnéträdgården
- Skyddsbestämmelser för befintlig bebyggelse

Stadsbild/ landskapsbild

Planen berör stadsbilden minimalt då den tillkommande byggnaden ska ligga innanför planket och dessutom underordna sig bland annat byggnadsminnet Linnéträdgården.

Kulturarv

Utformningen av de nya byggnaderna kommer på ett naturligt sätt att underordna sig kulturarvet genom alla skyddsbestämmelser som gäller för planområdet. Den nya servicebyggnaden kommer i viss mån att bidra med en ny årsring på platsen, samtidigt som den kommer att anknyta till gårdsbebyggelse som redan innan 1840-talet fanns på platsen och tillika funnits på flera håll i Uppsala.

Planerade arbetsföretag ska i största möjliga utsträckning anpassas för att undvika påverkan av fornlämningen. Om detta inte är möjligt kan Länsstyrelsen ge tillstånd till att hela eller delar av fornlämningen tas bort. Varje ingrepp i fornlämningen kräver tillstånd från Länsstyrelsen.

Naturmiljö, rekreation och friluftsliv

De nya byggnaderna placeras och byggs så att kronor, stammar och rötter inte skadas på befintliga träd.

Strandskyddet för planområdet bedöms kunna upphävas i detaljplaneprocessen.

Miljöbelastning

Dagvattnet avleds till Fyrisån via dagvattennätet i Kungsängen. Den föreslagna användningen av området bedöms inte ge någon märkbart högre miljöbelastning än den nuvarande.

Samhälls- och naturresurser

Planområdet ligger inom yttre vattenskyddsområde, inom särskilt värdefullt vattenområde och inom område med stor grundvattentillgång. Detta innebär bland annat att markarbeten inte får ske djupare än 1 meter över högsta grundvattenyta. Planen kommer att upplysa om att gällande vattenföreskrifter ska beaktas och eventuell dispens måste sökas hos länsstyrelsen för exempelvis pålning.

Planen innebär ett mer effektivt utnyttjande av befintlig infrastruktur vilket anses bidra till ett hushållande av resurser.

Detaljplanen berör samhälls- och naturresurser men antas inte medföra risk för betydande miljöpåverkan.

Hälsa och säkerhet

Detaljplanen kan innebära något ökad trafik i området men detta bedöms kunna hanteras under planarbetet.

Platsen ligger inom ett område som har stor sannolikhet att översvämmas av vatten från Fyrisån vid ett 100-årsflöde. Servicebyggnaden är dock av förhållandevis ”enkel natur” och inte av betydande vikt för samhällsfunktionen varför det skulle kunna vara möjligt att placera byggnaden inom denna zon.

Måluppfyllelse

Detaljplanen motverkar inte några nationella, regionala eller lokala mål.

Samlad påverkan

Den nya bebyggelsen kommer att öka service och trivsel för besökande till Linnéträdgården och på så sätt göra trädgården till en mer lättillgänglig och attraktiv kulturmiljö. Den ökande mängden besök som förväntas, kan påverka trafiksituationen på ett negativt sätt men bedöms kunna hanteras under planarbetet.

Förändringarna bedöms inte innebära någon betydande miljöpåverkan.

MOTIVERAT STÄLLNINGSTAGANDE

Med utgångspunkt från ovanstående gör kommunen den bedömningen att ett genomförande av detaljplanen inte antas medföra någon risk för betydande miljöpåverkan enligt MB 6:11. En miljöbedömning enligt MB 6:11- 6:18 bedöms därmed inte behöva genomföras.

PLAN- OCH BYGGNADSNÄMNDEN

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Samhällsutvecklingsenheten
Åsa Blomster
010-22 33 226
asa.blomster@lansstyrelsen.se

YTTRANDE

1 (1)

2014-06-12

Dnr: 402-3117-14

UPPSALA KOMMUN Plan- och byggnadsnämnden	
Inkom	2014 -06- 16
Diariernr	2012/20173
Aktbilaga	

Uppsala kommun
Plan- och byggnadsnämnden
Kontoret för samhällsutveckling
753 75 Uppsala

Samråd om behovsbedömning av förslag till detaljplan för kv. Örtedalen, Uppsala, Uppsala kommun

Kommunen har för rubricerat detaljplaneförslag begärt samråd med Länsstyrelsen om behovsbedömning enligt 6 § förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar.

Syftet med planförslaget

Planförslaget syftar till att möjliggöra en ny servicebyggnad i Linnéträdgården som ska rymma butik, biljettförsäljning, service och kafé. Storleken på den föreslagna byggrätten kommer att motsvara den i gällande plan, men formen föreslås ändras.

Behovsbedömning

Länsstyrelsen bedömer, med beaktande av kriterierna i bilaga 4 till förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar, att rubricerad detaljplan, *inte* kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap. 11 § miljöbalken.

Övriga upplysningar

Fast fornlämning

Fastigheten ligger inom fornlämning 88:1, Uppsalas äldre stadslager. Alla typer av markingrepp, inklusive att rubba eller övertäcka fornlämningen, kräver alltså Länsstyrelsens tillståndsprövning enligt 2 kap. Kulturmiljölagen (KML).

Statligt byggnadsminne

Linnéträdgården är statligt byggnadsminne varför uppförande av en permanent byggnad och markändring kan komma att kräva tillstånd. Ansökan om tillstånd ska göras till Riksantikvarieämbetet.

Deltagare

Länsarkitekt Eva Bergdahl har beslutat i detta ärende. Planhandläggare Åsa Blomster har varit föredragande. I handläggningen av ärendet har också antikvarie Louise Törnvall och arkeolog Ylva Stenqvist Milde deltagit.

Eva Bergdahl

Åsa Blomster

KOPIA: Inom Länsstyrelsen: Ke, SUE (2 ex)

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum: 2016-01-27

§ 9**Detaljplan för Linnéträdgården, servicebyggnad
2012-020173****Beslut**

Plan och byggnadsnämnden beslutar

att genomföra plansamråd för Linnéträdgården, servicebyggnad.

Ett genomförande av detaljplanen antas inte medföra risk för betydande miljöpåverkan enligt miljöbalken (MB) 6:11.

Sammanfattning

Planens syfte är att möjliggöra en ny servicebyggnad i Linnéträdgården och göra trädgården tillgänglighetsanpassad. Målet är att kunna erbjuda besökarna en entrébyggnad som innehåller butik och biljettförsäljning, kafé med sittplatser inom- och utomhus samt tillgång till toaletter. Servicebyggnadens byggnadsarea blir cirka 300 m² varav cirka 80 m² är öppenarea.

Detaljplanen bedöms förenlig med översiktsplanen.

Beslutsunderlag

Förvaltningens skrivelse 11 januari 2016.

Arbetsutskottet föreslår samråd och ej betydande risk för miljöpåverkan.

Expedieras tillStatens Fastighetsverk
Akten

Justerandes sign

SS

EP

Utdragsbestyrkande

Ewa Sellemå